

Manipulacja Towarzystwa Strażnica imieniem Jahwe i terminem Jehowa

Czy Towarzystwo Strażnica manipuluje imieniem Jahwe i terminem Jehowa? Oczywiście! Nasz artykuł zbiera fakty z tym związane i przedstawia je.

Manipulacja Towarzystwa Strażnica imieniem Jahwe i terminem Jehowa

Świadkowie Jehowy podają, że w Biblii termin Jehowa pojawił się dopiero w XVI wieku. W tym samym wieku pojawiło się też w Piśmie Świętym imię Jahwe.

Nie bierzemy tu pod uwagę źródeł pozabiblijnych, bo Świadkowie Jehowy tendencyjnie podają tylko te, które dotyczą terminu Jehowa, a milczą na temat tych, które zawierają imię Jahwe.

Oto porównanie, kiedy w Biblii pojawiają się interesujące nas słowa (cytaty podajemy poniżej):

Jehowa – Biblia (Tyndale) 1530 rok;

Jahwe – Biblia (Zürcher) 1531 rok.

„W angielskiej Biblii imię własne Boga po raz pierwszy pojawiło się w roku 1530 w tłumaczeniu Pięcioksięgu dokonany przez Williama Tyndale’a. Użył on formy »Iehouah«” (*Pomoc do studium Słowa Bożego* 2014 s. 4).

„Zürcher [Bibel] 1531 (...) Herr, Jahwe” (*Całe Pismo jest natchnione przez Boga i pożyteczne* 1998 s. 322).

Prócz tego w jednym czasie występują Biblie w trzech rodzajach w kwestii imion Boga:

Jehowa – Biblia (Tyndale) 1530 rok;

Jahwe – Biblia (Zürcher) 1531 rok;

Pan – Biblia (Luter) 1534 rok.

Manipulacja Towarzystwa Strażnica imieniem Jahwe i terminem Jehowa

Różnice roku czy kilku lat, dotyczące czasu ukończenia przekładu, są nieistotne, bo opracowanie Biblii trwa kilka lub kilkanaście lat. Warto wspomnieć, że Biblia, którą przełożył Tyndale, drukiem wydana została w roku 1535, a nie 1530:

„Późną jesienią 1535 roku po raz pierwszy ukazała się w druku cała Biblia przetłumaczona na język angielski przez Tyndale’a i Coverdale’a. Potem kilkakrotnie ją wznawiano. Władze nakazały klerowi zachęcać ludzi do czytania Biblii” (*Strażnica* Nr 1, 2002 s. 32).

Świadkowie Jehowy podają, jak widzieliśmy powyżej, że imię Jahwe funkcjonowało już co najmniej od XVI wieku, o czym napisali też w innej publikacji:

„Używanie formy Jahwe, zwykle przypisywana Johnowi L. Ewaldowi z XVIII wieku, sięga dalej wstecz, do wieku XVI. Dziesięć lat zanim Ewald się narodził (1747) znaleziono formę Jahwe w Eichhorn’s Simonis, leksykonie który był w ogólnym użyciu w Niemczech. F. H. Gesenius przyjął wymowę w formie Jahwe, gdy Ewald jeszcze nadal bronił formy Jehowa” (ang. *Strażnica* 01.12 1950 s. 473-474 – *The pronunciation Jahweh, usually credited to John L. Ewald of the 18th century, goes back farther, to the 16th century. Ten years before Ewald was born (1747), Jahveh was found in Eichhorn’s Simonis, the Lexicon in most general use in Germany. F. H. Gesenius adopted the pronunciation Jahveh when Ewald was still defending Jehovah*).

W naszym artykule zamieszczamy dwa rozdziały:

Manipulacja własnym tekstem i imieniem Jahwe

Manipulacja terminem Jehowa w odniesieniu do Biblii Tysiąclecia

Manipulacja własnym tekstem i imieniem Jahwe

Towarzystwo Strażnica przyznaje również, że imię Jahwe jest odpowiednio odczytywanym tetragramem JHWH, a termin Jehowa powstał dopiero około XIII wieku i nie jest właściwym określeniem dla Boga:

„Uznając wprawdzie zaletę wymowy »Jah-we«, komitet zatrzymał jednak w języku angielskim formę »Jehowa« dlatego, że ta zażyła wymowa zawiera cztery pierwotne litery imienia hebrajskiego W słusznym czasie, gdy Bóg objawi właściwą wymowę swego świętego imienia, chętnie dokonamy ścisłej korekty” (*Strażnica* Nr 2, 1951 s. 11, art. *Przekład Nowego Świata Chrześcijańskich Pism Greckich* [ang. 15.09 1950 s.

317]).

[Ciekawe, że nie zauważono, iż imię Jahwe też „zawiera cztery pierwotne litery imienia hebrajskiego”, tzn. *Jahweh*]

„Niemniej jednak jest rzeczą niemal pewną, że imię Boże wymawiano pierwotnie »Jah-weh«. *The Encyclopaedia Britannica* podaje: »Obecnie powszechnie panuje pogląd, że Jahwe (Yahwe) jest poprawną wymową.« *The Universal Jewish Encyclopedia* podaje: »Jahweh jest najbardziej prawdopodobną transliteracją dawnego hebrajskiego imienia Boga.« Tłumacz Biblii J. B. Rotherham twierdzi; »Zdaje się, że poprawną wymową jest Jahwe.« W *The Catholic Encyclopedia* czytamy: »Jehowa, własne imię Boże w Starym Testamencie. (...) Wstawiając do oryginalnego hebrajskiego tekstu spółgłoskowego samogłoski od Jabe [wymowa samarytańska], otrzymamy formę Jahweh (Yahweh), którą nowożytni uczeni uznają na ogół za poprawną wymowę imienia Bożego.« Komitet do Tłumaczenia Biblii Nowego Świata oświadcza: »Chociaż jesteśmy skłonni uważać wymowę 'Jahweh' za bardziej poprawną, to jednak zachowaliśmy formę 'Jehowah', ponieważ jest ona dobrze znana już od XIV w. Nadto – podobnie jak w innych formach – zostały w niej zachowane cztery spółgłoski tetragramatonu JHWH«” (*Strażnica* Nr 15, 1961 s. 12 [ang. 01.08 1960 s. 455]).

„Jaką wymowę świadkowie Jehowy uważają za najpoprawniejszą? Na stronie 25 przedmowy do *Chrześcijańskich Pism Greckich w Przekładzie Nowego Świata*, wydanych przez Towarzystwo Strażnica w r. 1950, tłumacze podali, że skłonni są »uważać wymowę 'Jahweh' za najbardziej poprawną«” (*Strażnica* Nr 20, 1966 s. 11 [ang. 15.07 1964 s. 423]).

„Imię Boże w postaci »Jahwe« (czasami »Jahue«) stanowi po prostu próbę wyrażenia go w sposób bliższy pierwotnej hebrajszczyźnie. (...) W ciągu wieków zatraciła się prawidłowa hebrajska wymowa imienia Bożego. Toteż nie ma pewności, jakich samogłosek należałoby użyć dla jego [JHWH] dopełnienia. Przez połączenie tetragramu ze znakami samogłoskowymi dwóch słów hebrajskich: Adonaj (Pan) oraz Elohim (Bóg), powstała wymowa *Jehowah*. Po zlatynizowaniu przybrała ona po polsku ostatecznie postać »Jehowa«.

Niemniej wielu znawców języka hebrajskiego twierdzi, że bardziej poprawna jest forma »Jahwe«” (*Strażnica* Rok CI [1980] Nr 21 s. 5).

Zauważmy, że trzykrotnie odwołano się do *Chrześcijańskich Pism Greckich w Przekładzie Nowego Świata* z roku 1950 wydanych po angielsku.

Prócz tego podobne słowa padają w kolejnych publikacjach i Bibliach, które wymieniamy:

ang. *Strażnica* 01.12 1950 s. 474.

New World Translation of the Christian Greek Scriptures 1952, revised 1951, s. 25.

The Kingdom Interlinear Translation of the Greek Scriptures 1969, s. 23.

Manipulacja Towarzystwa Strażnica imieniem Jahwe i terminem Jehowa

Ten ostatni tekst z roku 1969 zawierał słowa, które poddano manipulacji.

Po prostu w roku 1985 w nowej wersji tego przekładu zmieniono kluczowe słowa dotyczące imienia Jahwe. Odniesiono je do innych ludzi, a nie jak wcześniej do Świadków Jehowy. Poniżej porównujemy oba teksty.

Tekst 1 z lat 1950-1969

While inclining to view the pronunciation “Yah weh” as the more correct way, we have retained the form “Jehovah” because of people’s familiarity with it since the 14th century (The Kingdom Interlinear Translation of the Greek Scriptures 1969, s. 23; New World Translation of the Christian Greek Scriptures 1952, revised 1951, s. 25).

Tłumaczenie za *Strażnicą*:

„Chociaż **jestemy skłonni uważać** wymowę »Jahweh« za bardziej poprawną, to jednak zachowaliśmy formę »Jehowah«, ponieważ jest ona dobrze znana już od XIV w.«” (*Strażnica* Nr 15, 1961 s. 12 [ang. 01.08 1960 s. 455]).

Widzimy, że Towarzystwo Strażnica pisze tu o sobie („**jestemy skłonni uważać**”), jako organizacji uznającej poprawność imienia Jahwe.

Tekst 2 z roku 1985

While many are inclined to view the pronunciation “Yahweh” as the more correct way, we have retained the form “Jehovah” because of people’s familiarity with it for centuries. (The Kingdom Interlinear Translation of the Greek Scriptures 1985, s. 12.).

Tłumaczenie:

„Chociaż **wielu jest skłonnych uważać** wymowę »Jahweh« za bardziej poprawną, to jednak zachowaliśmy formę »Jehowah«, ponieważ jest ona dobrze znana już od wielu wieków«

Manipulacja Towarzystwa Strażnica imieniem Jahwe i terminem Jehowa

Widzimy z tego, że Towarzystwo Strażnica zmanipulowało swój własny tekst i powiada teraz, że „wielu jest skłonnych” uznawać imię Jahwe, choć kiedyś pisało o sobie „**jesteśmy skłonni uważać**” formę Jahwe jako właściwą.

Powrót do stanowiska pierwszego?

Niedawno jednak, znów jakby przyznano rację tym, którzy uznają imię Jahwe jako właściwe, a termin Jehowa uznano za ‘nieodpowiedni’:

„Jak wymawiać imię Boże. W języku polskim od dawna znana jest forma »Jehowa«, choć większość hebraistów opowiada się za brzmieniem »Jahwe«” (*Wnikliwe poznawanie Pism* 2006 t. 1, s. 908).

„Analogicznie Komitet Przekładu Biblii Nowego Świata uznał za rozsądne używanie formy »Jehowa«, nawet jeśli nie odpowiada ona ściśle wymowie tego imienia w starożytnej hebrajszczyźnie” (*Pomoc do studium Słowa Bożego* 2014 s. 3).

Manipulacja terminem Jehowa w odniesieniu do *Biblii Tysiąclecia*

W jednej z publikacji Świadków Jehowy w specyficzny sposób zasugerowano, że katolicka *Biblia Tysiąclecia* zawiera termin Jehowa i pokazano, jakby dla katolików imię Jahwe i termin Jehowa były równoważnymi określeniami teologicznymi.

Jest to nieprawda, o czym w naszym Kościele uczy się od dawna:

„Forma »Jehowa«, u nas i gdzie indziej rozpowszechniona, jest dziwołagiem filologicznym” (*Bóg-Człowiek w opisie Ewangelistów*, ks. W. Szczepański T. J., Rzym 1914, s. 29).

„Tetragram: *JHWH*, który po dodaniu samogłosek, przybiera postać *Jahwe* lub (błędną) *Jehowa*, jest imieniem, którego znaczenie ani dokładna wymowa nie są znane. (...) Imię *Jehowa* jest wybitnie słowem-dziwołagiem. (...) W ten sposób wyraz *Jehowa* jako taki nie istnieje: powstał on po nieuprawnionym złączeniu spółgłosek *JHWH* z samogłoskami z Adonaj w jedną całość” (*Communio* Nr 1, 1994 s. 76, pt. *Imię Boga*)

Manipulacja Towarzystwa Strażnica imieniem Jahwe i terminem Jehowa

Poniżej w tekście drugim ukazujemy wspomnianą manipulację.

Tekst 1, *Biblia Tysiąclecia* zawierająca imię Jahwe

„Ale jeśli posiadasz współczesny przekład katolicki zwany *Biblią Tysiąclecia* i zechcesz sprawdzić wyżej wspomniany werset, przekonasz się, że zamiast słowa »Jehowa« użyto w nim formy »Jahwe«. Dlaczego? Imię Boże w postaci »Jahwe« (czasami »Jahue«) stanowi po prostu próbe wyrażenia go w sposób bliższy pierwotnej hebrajszczyźnie.” (*Strażnica* Rok CI [1980] Nr 21 s. 5).

Tu napisano prawdę o *Biblii Tysiąclecia*, wskazując nawet, że najwłaściwszą formą imienia Boga jest Jahwe.

Tekst 2, *Biblia Tysiąclecia* zawierająca termin Jehowa?

„Ciekawe, że katolicka *Biblia Tysiąclecia* (wydanie II) tak oddaje słowa z Księgi Powtórzonego Prawa 6:4: »Słuchaj, Izraelu, Jahwe jest naszym Bogiem — Jahwe jedyny«. A w uwadze marginesowej do tego wersetu czytamy komentarz: »Stwierdzenie monoteizmu«. O tym jedynym Bogu powiedział Jezus jako Żyd: »My czcimy, co znamy« (Jana 4:22). A we wspomnianym katolickim wydaniu Biblii przyznano, że imię owego jedynego Boga brzmi Jahwe (lub Jehowa)” (*Strażnica* Rok CVI [1985] Nr 7 s. 22).

Takie manipulacje terminem Jehowa, który przypisano katolickiej *Biblii Tysiąclecia*, Towarzystwo Strażnica częściej stosuje. Podajemy kilka przykładów na to:

„»Ty, który masz na imię Jehowa, ty sam jesteś Najwyższym nad całą ziemią« (Psalm 83:18 [83:19, *Biblia Tysiąclecia*)]” (*Strażnica* Nr 3, 2016 s. 16).

„Biblia mówi, że Jehowa zwraca szczególną uwagę na ludzi »czczących Jego imię« (Malachiasza 3:16, *Biblia Tysiąclecia*)” (*Strażnica* 01.12 2014 s. 4).

„Właśnie dlatego o dwóch górach powstałych z rozstąpienia się »Góry Oliwnej« Jehowa mówi, że są Jego górami (Zach. 14:4, *Biblia Tysiąclecia*)” (*Strażnica* 15.02 2013 s. 19).

Manipulacja Towarzystwa Strażnica imieniem Jahwe i terminem Jehowa

„Ostatnia księga Biblii zawiera je w wyrażeniu »Alleluja!«, które znaczy »Wysławiajcie Jah!« »Jah« to skrócona forma imienia »Jehowa« (Objawienie 19:1-6; zobacz też przypis w Biblii Tysiąclecia)” (Strażnica Nr 10, 2002 s. 5).

„Na przykład w *Biblii Tysiąclecia* (wyd. III) czytamy w Psalmie 83:19: »Niechaj poznają Ciebie i wiedzą, że tylko Ty, który sam jeden masz Jahwe [albo Jehowa] na imię, jesteś Najwyższy nad całą ziemią.«” (*Będziesz mógł żyć wiecznie w raju na ziemi* 1990 s. 40-41).

Otóż w tej katolickiej Biblii nie wspomniano nigdzie, że za imię Jahwe można sobie wstawiać czy odczytywać słowo Jehowa!

Przekład ten (wydanie 1 i 2) zamieszcza w tekście biblijnym ponad 6000 razy imię Jahwe, ale ani razu nie umiejscawia terminu Jehowa!

Świadkowie Jehowy pokrzykują do dziś, że Kościół Katolicki, gdy uczynił *Biblię Tysiąclecia* przekładem liturgicznym, usunął z niej imię Jahwe:

„w wydaniu III i następnych pod naciskiem episkopatu zostało ono poza nielicznymi wyjątkami usunięte” (*Prowadzenie rozmów na podstawie Pism* 2001, 2010 s. 116).

Szerzej kwestię *Biblii Tysiąclecia* i imienia Jahwe opisaliśmy w książce pt. *W obronie wiary* (1997, 2015) w rozdziale 12 (*Imię Boże w Biblii 1000-lecia*), i do niej odsyłamy zainteresowanych tym tematem.

Czy Świadkowie Jehowy też wydawali i wydają Biblię prawie bez terminu Jehowa?

Oczywiście! Tylko tego nie nagłaśniają, atakując Kościół Katolicki.

Towarzystwo Strażnica samo wydawało przez dziesiątki lat *Biblię Króla Jakuba* (zakupiło prawo do jej wydawania), która tylko w czterech miejscach zawiera termin Jehowa. Wydawana była ona co najmniej do roku 1992, a i do dziś obecna jest ona na stronie internetowej Świadków Jehowy (<https://www.jw.org/en/publications/bible/>):

„W roku 1907 w USA wydano specjalną edycję *Biblii króla Jakuba* na zamówienie Towarzystwa Biblijnego i Traktatowego Strażnica. (...) Później Świadkowie Jehowy zaczęli drukować *Biblię króla Jakuba* we własnych drukarniach. Do roku 1992 wydali 1 858 368 egzemplarzy” (*Przebudźcie się!* Nr 12, 2011 s. 24). [W innej publikacji podano, że wydali oni o wiele mniej egz. tej Biblii: „Od roku 1942 wydrukowaliśmy i rozprowadziliśmy jakieś 700 000 egzemplarzy *Biblii króla Jakuba*” (*Królestwo Boże panuje!* 2014 s. 84)]

Manipulacja Towarzystwa Strażnica imieniem Jahwe i terminem Jehowa

„Towarzystwo zdołało nabyć formy drukowe całej *Biblii króla Jakuba*. Dnia 18 września 1942 roku w Cleveland w stanie Ohio, podczas teokratycznego zgromadzenia Świadków Jehowy (...). W punkcie kulminacyjnym swego wystąpienia ogłosił wydanie pierwszej kompletnej Biblii wydrukowanej w bruklińskiej siedzibie Towarzystwa Strażnica” („*Cate Pismo jest natchnione przez Boga i pożyteczne*” 1998 s. 323).

„Nie znaczy to, że imię Boże, Jehowa, w ogóle nie występuje w *Biblii króla Jakuba*. Pojawia się w niej w czterech miejscach – w Księdze Wyjścia 6:3, w Psalmie 83:18 oraz w Księdze Izajasza 12:2 i 26:4” (*Przebudźcie się!* Nr 12, 2011 s. 23).

Dziwne, że Świadkom Jehowy nic nie przeszkadzało w wydawaniu, kolportowaniu i reklamowaniu tej Biblii, aż do dziś, a ona tylko w czterech miejscach zawiera termin Jehowa. Równocześnie piszą oni o zatajaniu tego słowa przez tłumaczy. Czyżby Świadkowie Jehowy tym samym brali udział w tym zatajaniu „imienia Bożego” wydając i rozpowszechniając ten przekład?

„Także w tym przekładzie tłumacze prawie całkowicie zataili imię Boże; ujawnili je tylko w kilku wersetach. W pozostałych miejscach tetragram zastąpili innymi słowami – przeważnie »LORD« (Pan) lub »GOD« (Bóg)” (*Przebudźcie się!* Nr 2, 2004 s. 7).

Czy wypada zatem Świadkom Jehowy krytykować trzecie wydanie *Biblii Tysiąclecia*, które imię Jahwe zamieszcza w wielu miejscach, choć już nie ponad 6000 razy:

Wj 6:2-3, 15:3, 34:5-6, Joz 22:22 i 24, Sdz 2:12, 1Krl 1:37, 9:9, 18:21 i 39, 22:5, 2Krl 10:23, 2Krn 15:9, Ps 68:5, 83:19, 105:7, Iz 42:8, Jr 9:23, 16:21.

Umiejscawia się je też w dziesiątkach przypisów w tej Biblii (np. Rdz 2:4, Wj 3:14, Lb 16:24, Lm 3:66, Jl 2:14, Mi 6:7), a także we wstępach do niektórych ksiąg (np. *Wstęp do Pięcioksięgu*, wstęp do Rdz, Lb, Joz, Sdz, Iz).

Świadkowie Jehowy zapominają dodać, że wydania I i II *Biblii Tysiąclecia* nadal są ważne i aktualne w Kościele Katolickim, a wielu katolików posiada ten przekład i z niego korzysta.

Zupełnie inaczej jest u Świadków Jehowy, którym nakazano usunąć zapasy ich starszego wydania Nowego Testamentu.

W liście *Do wszystkich grom starszych* z 17 listopada 2012 roku, dotyczącym „niszczenia starszych publikacji zmagazynowanych w zborze”, nakazano również zniszczyć wydane w roku 1994 *Chrześcijańskie Pisma Greckie w Przekładzie Nowego Świata* (w załączniku do listu napisano: „**Wyłożyć, potem zniszczyć**”).

Manipulacja Towarzystwa Strażnica imieniem Jahwe i terminem Jehowa

<http://www.piotrandryszczak.pl/do=art/zniszczyc/20121117-P-publications-to-be-destroyed.pdf>

<http://www.piotrandryszczak.pl/do=art/zniszczyc/S-60-P.pdf>

Widzimy z powyższego, że Towarzystwo Strażnica nie dość iż w swoich Bibliach zmienia swój stosunek do imienia Jahwe, to na dodatek manipuluje terminem Jehowa sugerując, że on znajduje się w katolickiej *Biblii Tysiąclecia*, albo, iż ten przekład popiera nauki Świadców Jehowy w kwestii imienia Boga.

Author: Włodzimierz Bednarski

<http://bednarski.apologetyka.info/article/1088/>